

MINISTERSTWO
SPRAW WOJSKOWYCH
Dep.II.Licz. 9/20. I.1.

Warszawa, 27 stycznia 1920 r.

23487

aa

TAJNE

W sprawie Klaudjusza Mroczkowskiego.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ

Belweder.

Na zapytanie telefoniczne w sprawie Mroczkowskiego Klaudjusza, zamieszkałego w Warszawie przy ul. Kruczej Nr. 9.m.1., zawiadamia się, że wymieniony był aresztowany jesienią roku 1919. przez władze policyjne łącznie z wojskowymi w sprawie Wieliczko-Dymowski.

Cały materiał dotyczący sprawy Mroczkowskiego był przesłany przez władze policyjne do Komisarza Rządu, a stamtąd do Sądu Okręgowego. Odniesiono wtedy co do Mroczkowskiego wrażenie, że jest to człowiek gotów na wszystko, co tylko może mu zapewnić jakiś zysk materialny, wzgl. możliwość egzystencji.

W związku ze sprawą, w której Mroczkowski został aresztowany, nadmienia się, że jeżeli brał on w niej jakikolwiek udział, to nigdy z pobudek ideowych, ale i jedynie dla jakichś korzyści osobistych.

Najlepiej charakteryzuje Mroczkowskiego to, że, korzystając z pewnych dokumentów wątpliwego pochodzenia i niedoświadczenia młodych oficerów, jak to miało miejsce z por. Jabłońskim, ofiarowywał im się z przeprowadzeniem ich reaktywacji, oczywiście, nie bezinteresownie. Por. Jabłoński, zorientowawszy się, że ma do czynienia z oszustem oddał sprawę w ręce żandarmerji, która zajęła się osobą Mroczkowskiego. Stwierdzono przytem, że nosi on nieprawnie odznaki oficera W.P. i nieprawnie używa w dokumentach swych tytułu pułkownika W.P., wogóle zaś nie wiadomo z czego żyje. Wobec tego jednakże, że Mroczkowski przeprowadzał machinacje swoje tak sprytnie, że w danej chwili nie można go było pociągnąć do odpowiedzialności sądowej z widokami uzyskania prawomocnego wyroku; narazie polecono mu zdjąć odznaki oficerskie i zabroniono mu używać nadal tytułu pułkownika,

zagroziwszy, że w razie ponowienia się jakiegokolwiek nadużycia odda się sprawę jego w ręce Komisarza Rządu.

Mroczkowski zaniechał wprowadzenia noszenia odznak oficerskich lecz za wszelką cenę starał się dojść do stanowiska kierowniczego w kolejnictwie, lub w służbie bezpieczeństwa publicznego. W tym czasie nachodził on instytucje urzędowe i różne wpływowe osoby z propozycjami, dzięki którym poczytywano go nawet za człowieka niepoczytalnego. Znany jest na przykład fakt, że przedstawił on projekt urządzenia posiedzeń i zastosowywania komunikatów celem śledzenia ruchu komunistycznego. Mroczkowski w oczach osób mniej krytycznych uchodził za człowieka zamożnego, a przede wszystkim bardzo wpływowego, który dzięki zaburzeniom wojennym znalazł się chwilowo w kłopotach materialnych, mającego jednak liczne stosunki wśród arystokracji i wysokich sfer rządowych oraz wojskowych, dzięki czemu mógł "protegować" na urzędy państwowe oraz w wojsku młodych ludzi, których rodzice nie omieszkali za "wpływy" te odwzajemniać się materialnie.

Szef Sekcji

Boju Lew...

Kapitan.

NAUCZELNE DOWODZISTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 2248, dnia 28.7.1920 r.
załącz. Wydział

aa
6.2.10
min...
...

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Warszawa, dnia 4/II.1920r.-

W sprawie Klaudjusza MROCZKOWSKIEGO.-

Do

ADJUTANTURY GENERALNEJ

B E L W E D E R.-

Na zapytanie telefoniczne w sprawie MROCZKOWSKIEGO KLAUD-
JUSZA, zamieszkałego w Warszawie przy ul. Kruczej Nr. 9.m.1, zawiā-
damiā się, że wymieniony był aresztowany jesienią r.1919.przez
władze policyjne łącznie z wojskowemi w sprawie WIELICZKO-DYMOW-
SKI.-

Cały materiał dotyczący sprawy Mroczkowskiego był prze-
słany przez władze policyjne do Komisarza Rządu, a stamtąd do
Sądu Okręgowego. Odniesiono wtedy co do Mroczkowskiego wrażenie,
że jest to człowiek gotów na wszystko, co tylko może mu zapewnić
jakiś zysk materialny, względnie możność egzystencji.-

W związku ze sprawą, w której Mroczkowski został areszto-
wany, nadmienia się, że jeżeli brał on w niej jakikolwiek udział,
to nigdy z pobudek ideowych, ale i jedynie dla jakichś korzyści
osobistych.-

Najlepiej charakteryzuje Mroczkowskiego to, że korzysta-
jąc z pewnych dokumentów wątpliwego pochodzenia i niedoświad-
czenia młodych oficerów, jak to miało miejsce z por. JABŁONSKIM,
ofiarowywał im się z przeprowadzeniem ich reaktywacji, oczywiś-
cie, nie bezinteresownie.- Por. Jabłoński, zorientowawszy się, że ma
doczynienia z oszustem, oddał sprawę w ręce Żandarmerji, która
zajęła się osobą Mroczkowskiego.- Stwierdzono przytem, że nosi
on nieprawnie odznaki oficera W.P. i nieprawnie używa w doku-
mentach swych tytułu pułkownika W.P., wogóle zaś niewiadomo z
czego żyje.- Wobec tego jednakże, że Mroczkowski przeprowadzał
machinacje swoje tak sprytnie, że w danej chwili nie można go
było pociągnąć do odpowiedzialności sądowej z widokami uzyska-
nia prawomocnego wyroku; narazie polecono mu zdjąć odznaki

oficerskie i zabroniono mu używać nadal tytułu pułkownika, zagrożiwszy, że w razie ponowienia się jakiegokolwiek nadużycia odda sędę sprawę jego w ręce Komisarza Rządu.-

Mroczkowski zaniechał wprowadzenia noszenia odznak oficerskich, lecz za wszelką cenę starał się dojść do stanowiska kierowniczego w kolejnictwie, lub w służbie bezpieczeństwa publicznego. W tym czasie nachodził on instytucje urzędowe i różne wpływowe osoby z propozycjami, dzięki którym poczytywano go nawet za człowieka niepoczytalnego. Znanym jest np. fakt, że przedstawił on projekt urządzenia posiedzeń i zastosowywania komunikatów, celem śledzenia ruchu komunistycznego.-

Mroczkowski w oczach osób mniej krytycznych uchodził za człowieka zamożnego, a przede wszystkim bardzo wpływowego, który dzięki zaburzeniom wojennym znalazł się chwilowo w kłopotach materialnych, mającego jednak liczne stosunki wśród arystokracji i wysokich sfer rządowych oraz wojskowych, dzięki czemu mógł "protegować" na urzędy państwowe oraz w wojsku młodych ludzi, których rodzice nie omieszkali za "wpływ" te odwzajemnić się materialnie.-

Bożena Szewcowa
Kapitan i Szef Sekcji.-

INSTITUT
ARCHIWES
NY YORK

Warszawa d. 3-go Stycznia 1920r
Zanorony Panie Burczanin ! 23487

Do Naszej rosnomy osobistej - dodaje: Matka moja pochodzi z rodziny Radziwiłłach - babka z Jaktorowicz - osiadłych na wsiach Murafa - Włocławek (około Racheń) Sparanoniowej z rodzinami Szadzińskich, Zatorowicz, Czarnińskich, Strzembosów, Ożarówskich Jaktorowicz - W powiatach Sztępskim - Sztępskim, Winnickim - Staroborskim - Sztępskim - Sztępskim Gubern.

W Odręczeniu słyszałem od Matki że Tyce bardzo bliźnie powiastwa z Józefem Karzeniawskim, powieściopisarzem i jurodowadymem fotograficznego z napisem „Drogi Karolei Józef Karzeniawski” jako pamiątkę pro matre - mam moc fotografii, drzewa genealogiczne ma pergaminie moc rękopisów. Zawady te znajdują się chwilowo w Rykowie u Siastry mojej, ale przy najbliższej sposobności pamiątkę te dostarczę Panu, jako komurowi Tymnego patryjaty i powieściopisarza Według danego mi przez Pana słowa.

Obecnie w posiadaniu mojem znajdują się tylko piśmiennice herbowa Matecz.

Podamnie jestem w Warszawie majtkim ziemskim w powiecie Sztępskim i Sztępskim, na co dowody reprezentuje ciekawym przedstawicielem

Obecnie mam do Pana prośbę. 24-go Lipca 1919r. zostałem aresztowany i asadzony w więzieniu - pod dyktando zarsuł em "Zamachu Stawu" na Maccedonia (Dawidowa -

Nie miałem o to protekcji do nikogo - ale cały projekt Zamachu wylęgał się w głowach moich osobistych

nieprzyjaciół, którzy mieli do mnie pretensje o to, że publikowałem dowody o nadziejach rozmaitych szkodliwych o kradzieżach etc.

Do uwalnicmi - przestaniem do Naczelnika Komisji
zażalenie w tej sprawie / kwit pocztowy na parciek cenny N° 3950
25/1919z i do dziś odpowiedzi na to nie mam. O to i proszę
Pana bardzo, o użycie swego wpływu i nadanie mi tej sprawy
należycyemu biegu - Sądzi, że nie odmówi mi Pan zasławy po
mocy - Chodzi tu o sprawę sprawiedliwosci

Pozostaje z
Maudyuse (Dru) Srocenowdri

Wice N° 9 m N 7
Parker frank

NACZELNE DOKÓZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. dz. 383 dnia 28 / I 1920 r.
1 załącz. Wydział N

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz 2348 dnia 4 / II 1920 r.
1 załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

48

Do PANA PROKURATORA HUBNERA
Do MARSZAŁKA SEJMU
Do NAZEBELNIKA PAŃSTWA
Do KOMISJI SEJMOVEJ PRAWNICZEJ-POSEŁ MAROK.
Do REDAKCJI PISM
Do PREZYDIUM MINISTRÓW / RADA MINISTRÓW /

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

LIST OTWARTY

Klaudjusza MROCZKOWSKIEGO, zam. Krucza № 9/7

W dniu 25/X r.b. wysłałem szereg rewelacji wraz z kopjami odpowiadni dowodów: 1/ do Naczelnika Państwa, kwit 3950-a; 2/ do Marszałka Sejmu, kwit 3830; 3/ do Komisji Sejmowej - Generalowi Roszkowskiemu, kwit 3831; 4/ do Rady Ministrów, kwit 3834; 5/ do Generała Henrys'a, kwit 3835. Rewelacje tyczyły sprawy internowania mnie w więzieniu Mokołowskiem od dnia 24/VII do dnia 8/X r.b. w

Nie mam tu pretensji o fakt samego aresztowania, gdyby były przynajmniej poszlaki mej winy, ale oburza mnie, tendencyjne przetrzymywanie aktów mej sprawy przez Fajertaga, oraz zniszczenia czy zgubienia przez tenże wielu dowodów pieniężnych, i innych, zabranych mi przy rewizji - a których już nie odebrałem. Zagadkowe było zachowanie się Fajertaga: 30/VII był on u mnie na badaniu wraz z p. podprokuratorem Korsakiem. Od tego czasu - na zapytanie mej żony, co wydzia zrobić z moją sprawą - Fajertag odpowiadał, że ja jestem szpiegiem, że akta leżą u niego, bo tak być musi, i on Fajertag, radzi starać się o przeniesienie mnie do Jana Bożego - gdyż inaczey zasądzą mnie na kilka lat. 15/VIII p. Walewski zakomunikował mi, że sprawa przeszła do sędziego Kossa, a po sprawdzeniu okazało się, że, jak i poprzednio leży u Fajertaga. Tedy żona moja udała się do prokuratora Hubnera z prośbą o wyjaśnienie tajemniczej wędrowki papierów. I ten dopiero, jako dobry człowiek, jako prawy, a współczujący obywatel, - przycisnął jak się mówi, Fajertaga do muru. I tym razem Fajertag skłamał, że akty są w tajnej policji - co się prędko okazało nieprawdą. Tedy dopiero, widząc, że dalsze kręctwo, wobec uczciwości prokuratora Hubnera, na nic się nie zda, - bezczelnie przyznał, że papierów nigdzie nie wysyłał - ponieważ „tak mu się podobało.” I gdyby nie dalsze interwencje prokuratora Hubnera, oraz moja

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

49

choroba, - matactwo do dziś by trwało - a ja bym do dziś siedział bez nadziei wolności.

Takie rzeczy mają miejsce u nas. I takim Fajertagom powierza się losy ludzi - którzy właściwie nie nie zawinili. Bo dość u nas powiedzieć w złości na kogoś: to szpieg, lub bolszewik, lub zamachowiec - a nasza policja w myśl paragrafu 2 chwytła się tego gwałtownie i oskarżony idzie za kratki gdzie Fajertag już się postara o „resztę”. Szczęście tylko, że są ludzie uczciwi i gorliwi patrioci, jak p. prokurator Hubner, p. podprokurator Korsak, że innych nie wymienię - i ci dopiero nakładają maszą pracy, aby rozplastywać węzeł splątany przez takich Fajertagów.

Przyczyną mego aresztowania / pośrednią / była akcja podjęta przeze mnie, a mająca na celu uwolnienie kraju od łapowników, oszustów, bolszewików, którzy niezrozumiałym dla mnie sposobem objęli dość wysokie stanowiska, szerząc nieczyste swe machinacje, na ogół i wojsko. Publicznie w piśmie i listach do różnych urzędów pisałem o kradzieżach i oszustwach wraz z wymienieniem nazwisk winnych, oraz przedstawiając na wszystko dowody. Wszystko to wywołało, rzecz prosta, niezadowolenie dotkniętych na spostrzeżawczością urzędników. Probowali oni początkowo wpłynąć na mnie łagodząco, obietnicami większych sum pieniężnych - a nie uzyskawszy nic tą drogą i widząc, że grunt usuwa się im z pod nóg - wzięli się do innych sposobów. I oto ukazują się w sferach urzędowych wieści o mającym jakoby nastąpić „zamachu stanu”, a podejrzenie o uknućcie tegoż spada na mnie. Aresztują mnie wtedy - a wraz ze mną szereg innych uczciwych ludzi - i pod chrydłym zarzutem projektu otrucia Naczelnika Państwa, czy też Prezesa Ministrów, osadzają nas w więzieniu Mokotowskim. Ale wiadocznie nie dość dobrze poinformowano sfery urzędowe o zamachu, gdyż na badaniach jedni panowie zarzucali mi zamach na Naczelnika Państwa, - inni zaś na Prezesa Ministrów. Sprzeczności w zarzutach jest chyba dostatecznym dowodem bezpodstawności tychże. Nie mogąc mi niczego dowieść - nakoniec mnie zwolniono. - Ale cel został dopięty! Wyszedłem zgnębiony moralnie 3-miesięcznym prawie więzieniem, zniszczony choroba, która nie opuszczała mnie przez cały ten czas i na koniec zrujnowany materialnie, gdyż papiery pieniężne i wartościowe, zabrane mi podczas rewizji, tak dobrze przeglądał p. Fajertag, - że te przepadły i nikt nie może mi wskazać, gdzie i jak. A przecież będąc w więzieniu, wielokrotnie prosiłem i pisałem podania do p. Anusza o zwrócenie papierów pieniężnych mojej żonie i prosił o to samo adwokat Eberowicz - i bez skutku. Przypuszczam, że podanie to „skrócił” Fajertag.

Zdawałoby się, że chwila uwolnienia mnie - upadła wszelkie dochodze-
nia w mojej sprawie. I tak się stało formalnie, lecz de facto - nie! Panowie, któ-
rym zależało na przetrzymaniu mnie jaknajdłuższem - rozpoczęli na nowo dzia-
łania. Z ramienia Panów o nieczystem sumieniu erzo - niezadowolonych ze mnie
- caadzą dziś za mną jakieś indywidua, prowokując mnie na każdym kroku. Nie
dość na tem! Do sklepów, w których bywam, przychodzą „jacyś panowie z tajnej
policji” wypytując szczegółowo o moją przeszłość i obiecując wypytywanym na-
grody za zeznania mnie obciążające. Dziwnie/- dzień w dzień prócz tego mam wi-
zyty jakichś panów i pań, którzy pod różnemi pretekstami wchodzą do mego mie-
szkania, rozglądając się po nim zagadkowo i z niezbyt zrozumiałymi minami wy-
chodzą. I tu podejrzewam robotę p. Fajertaga! czy ten pan ma co do mnie osobiś-
cie - nie wiem - przypuszczam jednak, że ludzie „odpowiedni” wpłynęli na niego
i Fajertag postarał się o aresztowanie mnie, Fajertag przetrzymywał moje papie-
ry, szukając jakiegokolwiek punktu, do którego mógłby przyczepić oskarżenie o
coś /fikcyjnego/- i Fajertag prowadzi nadal akcję prowokacyjną przeciw mnie
i stara się mnie oplatać jak oplatał Brzezińskiego i wielu innych. Weźmy np.
sprawę p. pułk. Krukowskiego - Łatynina. Znany u nas major Passelli „kandydat”
na posadę Gen. Lempickiego, do takiego stopnia doprowadził precyzyjność intrygi
że udało mu się wmówić w szerszy ogół, jakoby podpułk. Krukowski-Łatynin był
szeregowcem „ochrony” Warszawskiej, jakoby dziś miał być szpiegiem bolszewickim
i.t.p. sprawą tą zajął się sąd - i ten dopiero oczyścił podpułk. Krukowskiego
z nieuczynnych zarzutów. Ale Passelli pozostał w ukryciu. Był „ktoś” - imię nieznané,
kto rzucił plotkę, plotka okazała się plotką - a reszta... końce do wody.....
A co się dzieje ze sprawami do dziś prowadzonymi przez Fajertaga.... kto
wie za co siedzą w więzieniu setki uczciwych socjalistów, podczas, gdy tysiące
komunistów, bolszewików, propaguje strejki na niekorzyść ogółu i zażywa szczęśli-
wej wolności, a nawet opieki niektórych czynników władzy. - Odpowiedź jedna - w
Polsce la, owoictwo kwitnie jak za „dobrych, dawnych czasów caratu.” I dlatego
biedny, który nie ma pieniędzy na łapówki, - lub za uczciwy na to aby je dawać
- musi gnąć w więzieniu - a przecież bolszewicy mają pieniądze aż za dużo!
Dziś każdy uczciwy człowiek nie jest pewny swego jutra! Zdawałoby się, że
ja za swą pracę powinien raczej dostać pomoc i opiekę władzy bezpieczeństwa.
A stało się przeciwnie. Zmaltretowano mnie, w więzieniu straciłem do reszty zdro-
wie, żona i córka wpadły w anemię, która Bóg wie, czy nie skończy się suchotami
- nie dość na tem dziś jestem bez grosza, przez Fajertaga... i za co... za swoją
pracę dla kraju, za poświęcenie! a mamy przecież Polskę socjalistyczną! i tymbar-
dziej przykro! tymbardziej źle!!

Socjalizm dąży do prawdy bezwzględnej - a mamy socjalistów w rządzie naszym, którzy tłumia prawdę!

Socjalizm dąży do zjednoczenia - a nasi socjaliści tworzą nowe partje i partyjki.

Socjalizm to idea wolności i równości - a u nas wolność się tłumia, a z równości zrobiono parodię!

Największą zbrodnią w obliczu socjalizmu jest prowokacja i intrygi - a u nas ta droga właśnie dąży się do celu!

Lecz jakim jest ten cel.....

Ludzi uczciwych prowokuje się u nas i więzi, a męty i zbrodniarzy, złodzieje i łapownicy widnieją, jako ojcowie narodu!

Kraj potrzebuje wojska - a świaczniki nasze okradają żołnierza, gdzie się da!

Kraj potrzebuje żywności - a urządza się strejki rolne!

Kraj potrzebuje fabryk i przemysłu - a sfery miarodajne, robią wszystko, by przemysł nasz zgnębić!

Kraj potrzebuje pieniędzy, a miliony idą na utrzymanie bezrobotnych, którym się nie chce pracować.

Jakiż jest cel.???

Ja widzę tylko koniec! i to koniec bliski! zupełnie zagłada patriotyzmu, zdrada dobra, szlachetności!!!

Koniec epopei Polskiej!!!

Czyżby koniec ten miał być celem.???

Oddałem na armję polską, wszystko, co tylko miałem w danej chwili!!!

Służyłem Ojczyźnie na każdym polu. Gdzie tylko widziałem, że pomoc moja potrzebna - tam ja dawałem, nie patrząc na skutki, nie pytając o nagrodę!

Ale....., nagrodzono" mnie!!!

Oj nie będziesz miała obrońców, Polsko - jeśli tak będziesz płacić za poświęcenie, jak mnie zapłaciła.... Zainieasz - a do mogiły zagraja ci hymn żaloszny - psakarz i łapownik, złodziej i komunista.....

Nie będziesz miała obrońców - bo ci będą gnębić po więzieniach.....

I nie będzie wskrzesicielei - bo wszyscy ideowcy, dzieci serdecznie Two Polsko - ścielą zwycięski twój szlak - od Karpat po Berezynę.....

Czyżby nie nadszedł jeszcze czas opamiętania.???

Oczywiście nie dość nam przykładów z ostatnich czasów, abyśmy i u nas tolerowali zło - aż nas zaleje i zgnębi.???

Będą, że czas się wzięść do oczyszczenia!!!

Sądząc, że rzecz przedstawiłem dość jasno, nie mi już nie pozostało innego, jak tylko prosić Sejm o naznaczenie Komisji do rozpatrzenia spraw, poruszonych przeze mnie - a dość poważnych aby je traktować poważnie.

Jeśli Sejm - jedyna i najwyższa władza w kraju nie weźmie się do tego to kto ma się zająć.???

kwestji tej nie wolno powierzać urzędom poszczególnym - bo będzie to oddanie wilkom pod straż owczarni.

Sprawy te są sprawami narodowymi - niech je rozstrzygnie wybrani przez naród!!!!

Warszawa dn. 1/11.....1919